

**REPUBLICA MOLDOVA
JUDECĂTORIA CHIȘINĂU
(sediul Centru)**

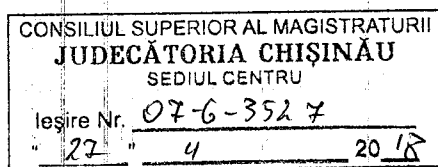

**REPUBLIC OF MOLDOVA
THE COURT OF CHISINAU
(office Centre)**

mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint, 162
Republica Moldova
MD-2004, tel. (+373 22) 27- 27- 40,
tel./fax (+373 22) 27-03-79, e-mail: jcc@justice.md

Chisinau city, Ștefan cel Mare și Sfint, 162 avenue
Republic of Moldova
MD-2004, tel. (+373 22) 27 27 40,
tel./fax (+373 22) 27-03-79 , e-mail: jcc@justice.md

Dosarul nr. 1-763/2015

**Curtea Constituțională
mun. Chișinău,
str. A. Lăpușneanu, 28,**

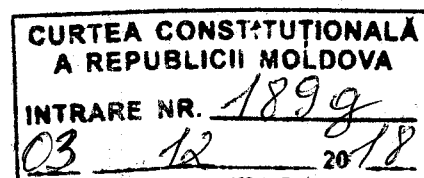
Judecătoria Chișinău (sediul Centru) Vă expediază în adresa D – voastră cererea privind ridicarea a excepției de neconstituționalitate pe cauza penală nr. 1-763/2015 privind învinuirea inculpatului Toderiță Oleg în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin.(2) lit. c) Cod Penal.

Anexe: Încheierea nr. 1-763/2015 din 15.11.2018 pe 2 file

- Cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate în original pe 4 file.
- Copia Rechizitoriului pe 7 file

**Vicepreședintele Judecătoriei Chișinău,
Sediul Centru**

Ghenadie Pavliuc

Judecătoria Chişinău, s. Centru
Judecător Constantin ROŞCA
bd. Ştefan cel Mare 162, mun. Chişinău, MD-2012

Inculpat: Oleg TODERIŢA
str. Igor Vieru 4, mun. Chişinău MD-2044

Apărătorul inculpatului: Alexandru IACHIMCIUC, avocat
str. N. Zelinski 15/3, of. 102, mun. Chişinău, MD-2012
iachimciucalex@yahoo.com
mob. 0 695 81 920

Procuror: Eugeniu RURAC, procuror în
Procuratura Anticorupţie

CERERE

*privind ridicarea excepţiei de neconstituţionalitate a prevederilor art. 327 alin.2 lit. c)
CP RM*

ONORATĂ INSTANŢĂ!

ÎN FAPT,

Pe rolul Judecătoriei Chişinău s. Centru, în procedura magistratului Constantin ROŞCA, se află cauza penală de învinuire a lui Oleg TODERIŢA conform art. 327 alin. 2 lit. c) CP RM.

Conform rechizitoriului, acesta este învinuit de săvârşirea abuzului în serviciu, ca fiind persoană cu funcţie de răspundere, care prin folosirea intenţionată a situaţiei de serviciu în interes material şi în alte scopuri personale, acţiuni ce au cauzat daune intese considerabile atât ordinii publice, cât şi drepturilor şi libertăţilor ocrotite de lege persoanelor fizice, soldate cu urmări grave. După cum s-a precizat, învinuirea a fost încadrată conform art. 327 alin. 2 lit. c) CP RM.

Conform art. 327 alin. 2 lit. c) CP RM, legiutiorul incriminează fapte de: „Folosirea intenţionată de către o persoană publică a situaţiei de serviciu, dacă aceasta a cauzat daune în proporţii considerabile intereselor publice sau drepturilor şi intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, (2) Aceeaşi acţiune: c) soldată cu urmări grave.”

Analizînd învinuirea adusă inculpatului, cu referire la claritatea învinuirii, cât şi prin prisma calităţii normei legale puse la baza învinuirii, partea apărării găseşte oportun să propună Onoratei instanţe, sesizarea Curţii Constituţionale a RM, cu referei la verificarea constituţionalităţii prevederilor normei consfinţite în conţinutului art. 327 alin. 2 lit. c) CP RM.

La caz, partea apărării consideră că textul de lege, nu corespunde garanţiilor consfinţite în normele art. 21 şi 23 din Constituţia RM, după cum urmează *infra*.

Astfel, apărarea contestă claritatea reglementării noţiunii de urmări grave conţinute în dispoziţia art. 327 alin. 2 lit. c) CP RM.

Această sintagmă, fiind mult mai generală după conținut, creează pentru persoană o situație de incertitudine, intrând în contradicție cu principiul previzibilității, motiv pentru care este contrară *art.23 din Constituție*, care statuează obligația statului de a garanta fiecărui om dreptul de a-și cunoaște drepturile și *art.21 din Constituție*, care obligă autoritățile publice competente să asigure persoanei suspectate de săvârșirea unei infracțiuni toate garanțiile necesare apărării sale. Or, este indubitabil, că în cadrul unui proces inculpatului urmează a-i fi asigurat dreptul la apărare. Una din prerogativele acestei garanții rezidă în faptul, că inculpatului trebuie să-i fie clară învinuirea ce i se impută, întru a-și putea alege mijloacele optime în apărarea sa.

Prin normele procesual-penale, legislatorul a urmărit instituirea unui echilibru echitabil între cele două mari sarcini ale procesului penal, pentru stabilirea adevărului și exercitarea unei justiții veritabile (*sub aspect procedural*).

Instanțele judecătorești și organele de urmărire penală, care aplică normele procesual penale, sînt obligate să activeze în așa mod, încît nici o persoană să nu fie neîntemeiat bănuită, învinuită sau condamnată.

Pentru a corespunde celor trei criterii de calitate - accesibilitate, previzibilitate și **claritate** - norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încît să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite. În caz contrar, cu toate că legea conține o normă de drept care aparent descrie conduita persoanei în situația dată, persoana poate pretinde că nu-și cunoaște drepturile și obligațiile. Într-o astfel de interpretare, norma ce nu corespunde criteriilor clarității este contrară *art.23 din Constituție*, care statuează asupra obligației statului de a garanta fiecărui om dreptul de a-și cunoaște drepturile.

Apărarea la acest capitol propune Înaltei Curți, să fie reținute raționamentele proprii din *Hotărârea nr. 22 din 01.10.2018 privind excepția de neconstituționalitate a articolului 328 alin. (3) lit. d) din Codul penal (excesul de putere și depășirea atribuțiilor de serviciu soldate cu urmări grave)*.

Conform raționamentele expuse Curtea a reiterat dispozițiile articolului 22 din Constituție, împreună cu prevederile articolului 7 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, care garantează principiul legalității incriminării și al pedepsei penale (*nullum crimen, nulla poena sine lege*).

Totodată Curtea a preluat raționamentul Curții Europene a Drepturilor Omului, care „a stabilit că articolul 7 din Convenție trebuie să fie interpretat și aplicat astfel încât să se asigure o protecție efectivă împotriva urmăririi penale, a condamnării și a sancționării arbitrare a persoanei (Rohlena v. Cehia, [MC], 27 ianuarie 2015, § 50; Vasiliauskas v. Lituania [MC], 20 octombrie 2015, § 153; Koprivnikar v. Slovenia, 24 ianuarie 2017, § 45). Această afirmație este valabilă și în contextul articolului 22 din Constituție.”

La acest capitol instanța de contencios constituțional în pct. 37 a reiterat, că „În orice caz, instanțele de judecată nu sunt îndreptățite să recurgă la o interpretare extensivă defavorabilă a legii penale sau la o aplicare prin analogie. O asemenea abordare este interzisă de articolul 22 din Constituție și de articolul 7 din Convenția Europeană. În consecință, cerința interpretării stricte a normei penale, ca și interzicerea analogiei în aplicarea legii penale urmăresc protecția persoanei împotriva arbitrarului.”

În speța la care referim, instanța de contencios constituțional a oglindit, că în articolul 328 alin. (1) din Codul penal este specificată noțiunea de *daune în proporții considerabile*. Totodată, la alin. (3) lit. d) din același articol este prevăzută noțiunea de *urmări grave*. Din punct de vedere juridico-penal, ambele noțiuni desemnează

urmările prejudiciabile ale infracțiunilor prevăzute la articolul 328 din Codul penal corespunzător acesta a efectuat testul clarității noțiunii de urmări grave, și cu privire la care a rezumat, că textul legal criticat se referă la o infracțiune care atentează la buna-desfășurare a activității din sfera publică. Așadar, având în vedere faptul că norma contestată este aplicabilă în privința tuturor persoanelor publice și nu de o manieră dedicată unei anumite activități profesionale, gradul de previzibilitate al legii trebuie apreciat în lumina standardului „experienței juridice obișnuite”. În cazul speței deduse instanței de judecată, considerăm, că infracțiunile prevăzute la art. 328 și 327 CP RM, care ambele conțineau agravanta soldată cu urmări grave, raționamentele sunt similare, drept consecință, autorul propune Înaltei Curți păstrarea aceluiași criterii la soluționarea conflictului de constituționalitate prezent în norma art. 327 alin. 2 lit. c) CP RM.

Or, este cert, că agravanta dată la fel nu este definită de norma dată, cât și a faptului nu există niciun text normativ care ar defini noțiunea de „urmări grave”, utilizată în articolul contestat. De asemenea, legea nu stabilește niciun criteriu material care să cuantifice gravitatea urmării prejudiciabile. Astfel, există riscul ca gravitatea să fie apreciată în baza unor criterii arbitrare și discreționare de către cei dotați cu competența aplicării legii penale.

Amintim, că în speța verificării constituționalității articolul 328 alin. (3) lit. d) din Codul penal, Curtea a statuat, că „legislatorul nu a definit sau oferit vreun indiciu în cuprinsul legii penale privind semnificația „urmărilor grave””.

Astfel, Curtea a reținut că, având în vedere multitudinea semnificațiilor acestei sintagme, destinatarul normei penale nu poate cunoaște care este acțiunea/inacțiunea prohibită astfel, încât să-și adapteze conduita în mod corespunzător. În practică, stabilirea acestora nu poate fi făcută de către cei competenți să aplice legea penală, decât în baza unor criterii lipsite de suport legal. Chiar dacă se face apel la consultanța de specialitate, destinatarul normei ar putea fi privat de posibilitatea conformării cu prevederile legale.

Finalmente, instanța de drept constituțional a conchis, că în lipsa unor repere fixe, inclusiv normative, calificarea urmărilor prejudiciabile ale infracțiunii ca fiind „urmări grave” se face la discreția celor care aplică legea penală, justițiabilul aflându-se într-o stare de insecuritate juridică.

Din esența celor expuse supra rezultă că norma de drept, a cărei constituționalitate se solicită a fi verificată, urmează a fi aplicată la soluționarea cauzei penale în instanța de fond. Astfel, potrivit *art. 7 alin. (3) Cod de procedură penală*, dacă, în procesul judecării cauzei, instanța constată că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor Constituției și este expusă într-un act juridic care poate fi supus controlului constituționalității, iar anterior aceasta nu a fost supusă verificării constituționalității, iar autorul este apărătorul incuplatului, motiv pentru care la caz, se impune sesizarea Curții Constituționale.

Excepția de neconstituționalitate constituie mijlocul procedural pentru realizarea accesului cetățeanului, în calitate de titular al drepturilor și libertăților fundamentale, la controlul constituționalității actelor normative. Și aceasta se poate realiza numai în cazul în care norma prezumată a fi neconstituțională urmează să fie aplicată la litigiul judiciar în care este implicată persoana respectivă.

Potrivit *art. 134 din Constituție*, Curtea Constituțională este unica autoritate de jurisdicție constituțională în Republica Moldova care garantează supremația Constituției, asigură realizarea principiului separării puterii de stat în putere legislativă, putere executivă și putere judecătorească și garantează responsabilitatea statului față de cetățean și a cetățeanului față de stat.

O lege sau un alt act normativ, legitim adoptat de organele de resort, poate fi supus controlului constituționalității conform *art.135* din *Constituția Republicii Moldova*, potrivit căruia Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

ÎN DREPT, în lumina celor expuse *supra*, întru respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale inculpatului, în temeiul *art.135 alin.(1) lit.g)* din *Constituția Republicii Moldova*, *art.24 alin.(1)*, *art.25 lit.d)* din *Legea cu privire la Curtea Constituțională*, *art.4 alin.(1) lit.g)*, *art.38 alin.(1) lit.d)* din *Codul jurisdicției constituționale*, *art.7 alin. (3) Cod de procedură penală*,

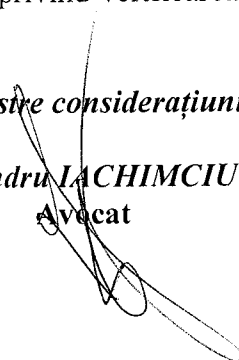
Solicităm,

1. Sesizării **Curții Constituționale** privind verificarea constituționalității art. 327 alin. 2 lit. c) *Cod Penal a RM*.

Primiți Onorată instanță distinsele noastre considerațiuni!

Alexandru IACHIMCIUC

Avocat

ÎNCHEIERE

15 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Centru)

Instanța compusă din:

Președintele ședinței, judecător – Constantin Roșca

Grefier

- Dan Namolovan

examinând în ședință publică, cauza penală privind învinuirea inculpatului Toderiță Oleg în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (2) lit.c) Cod penal,

c o n s t a t ă :

În procedura judecătorească Constantin Roșca se află în examinare cauza penală de învinuire a inculpatului Toderiță Oleg în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (2) lit.c) Cod penal.

În cadrul ședinței de judecată, apărătorul inculpatului, Iachimciuc Alexandru a înaintat o cerere prin care solicită ridicarea excepției de neconstituționalitate a sintagmei “urmări grave” din art. 327 alin. (2) lit. c) din Codul penal.

În acest context, apărătorul inculpatului consideră că sintagma indicată *supra*, contravine art. 21 și 23 din Constituția Republicii Moldova.

Mai menționează în cerere precum că, această sintagmă, fiind mult mai generală după conținut, creează pentru persoană o situație de incertitudine, intrând în contradicție cu principiul previzibilității, motiv pentru care este contrară *art.23 din Constituție*, care statuează obligația statului de a garanta fiecărui om dreptul de a-și cunoaște drepturile și *art.21 din Constituție*, care obligă autoritățile publice competente să asigure persoanei suspectate de săvârșirea unei infracțiuni toate garanțiile necesare apărării sale. Or, este indubitabil, că în cadrul unui proces inculpatului urmează a-i fi asigurat dreptul la apărare. Una din prerogativele acestei garanții rezidă în faptul, că inculpatului trebuie să-i fie clară învinuirea ce i se impută, întru a-și putea alege mijloacele optime în apărarea sa.

Procurorul Rurac Eugeniu, în ședința de judecată, a considerat posibilă admiterea cererii de ridicare a excepției de neconstituționalitate.

Analizând solicitarea formulată de către apărătorul inculpatului privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, instanța o admite, din considerentele arătate *infra*:

Din conținutul solicitării de ridicare a excepției de neconstituționalitate, instanța reține că, aceasta vizează sintagma “urmări grave” din art. 327 alin. (2) lit.c) din Codul penal.

Totodată, instanța constată că apărătorul inculpatului consideră că aceste sintagme contravin art. 21, 23 din Constituția Republicii Moldova.

În acest context, Curtea Constituțională, prin Hotărârea nr. 2 din 9 februarie 2016, a relevat următoarele: “82. [j]udecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; (2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; (4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate. 83. Curtea reține că verificarea constituționalității normelor contestate

constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82.”

Astfel, instanța menționează că, în temeiul articolului 135 alin. (1) lit. g) din Constituție, articolului 4 alin. (1) lit. g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și articolului 4 alin. (1) lit. g) din Codul jurisdicției constituționale, rezolvarea excepțiilor de neconstituționalitate a actelor normative ține de competența Curții Constituționale.

Prin urmare, sub aspectul verificării întrunirii condițiilor stabilite de Curtea Constituțională prin Hotărârea nr. 2 din 9 februarie 2016, instanța menționează că norma vizată de către apărătorul inculpatului constituie obiect al controlului de constituționalitate.

De asemenea, ridicarea excepției de neconstituționalitate a fost solicitată de către o parte în proces, iar norma vizată nu a mai făcut obiectul controlului de constituționalitate.

Din aceste considerente, ținând cont că norma solicitată a fi supusă controlului de constituționalitate urmează a fi aplicată la soluționarea cauzei dedusă judecății, având în vedere că judecătorul nu trebuie să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normei contestate, instanța admite solicitarea apărătorului inculpatului și ridică excepția de neconstituționalitate a sintagmei “urmări grave” din art. 327 alin. (2) lit.c) din Codul penal.

În conformitate cu art. 342 Cod de procedură penală, instanța de judecată,

d i s p u n e :

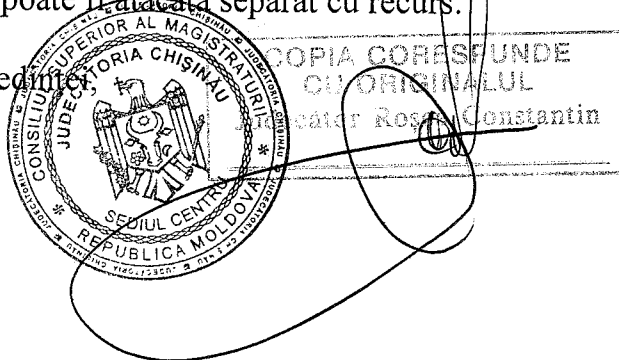
Se admite cererea avocatului Iachimciuc Alexandru privind ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Se ridică excepția de neconstituționalitate a sintagmei “urmări grave” din art. 327 alin. (2) lit.c) din Codul penal.

Se remite Curții Constituționale prezenta Încheiere, Cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate și copia Rechizitoriului, pentru examinare conform competenței.

Încheierea nu poate fi atacată separat cu recurs.

Președintele ședinței
Judecător

Constantin Roșca